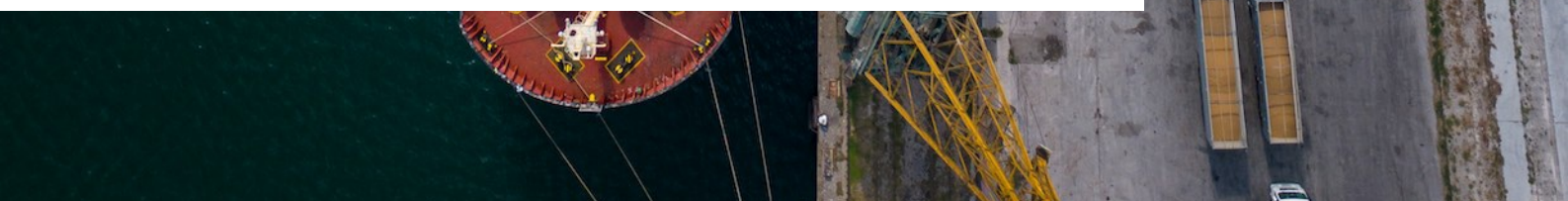

Forsvarsbygg

Rapportering offentlige anskaffelser 2024

for offentlig sektor (ikke omfattet av åpenhetsloven)

□

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) gir offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. Et annet viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det oppdaterte nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Medlemmer i Etisk handel Norge bruker sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og bærekraftig forretningspraksis. Medlemmene er forpliktet til å jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd gjennom aktsomhetsvurderinger. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, klima, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø, klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Vedlagte rapport gjelder våre medlemmer i offentlig sektor som ikke er omfattet av åpenhetsloven og rapporten er offentlig tilgjengelig og kan lastes ned fra våre nettsider www.etiskhandel.no. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet med aktsomhetsvurderinger.

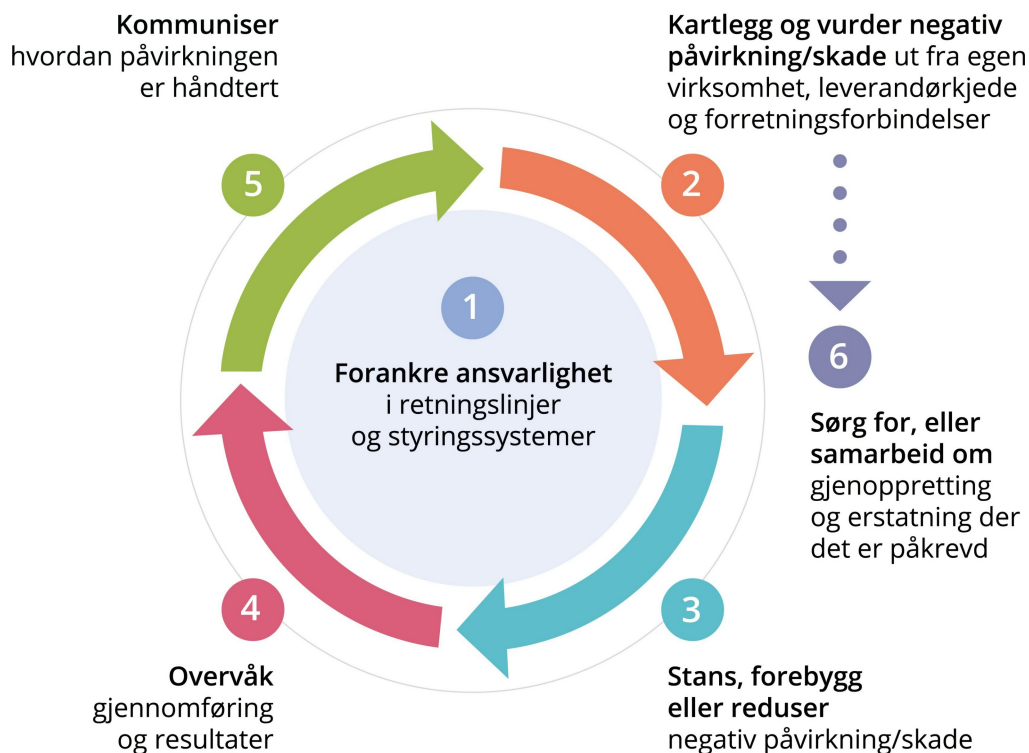

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, dyr, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/ virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Forsvarsbygg er Norges største offentlige eiendomsaktør. Vi utvikler, bygger, drifter og avhender eiendom for forsvarssektoren. Med dette samfunnsoppdraget følger det et særskilt ansvar for å sikre bærekraftige leverandørkjeder og etisk produksjon av innsatsfaktorer i våre leveranser.

Langtidsplanen for forsvarssektoren 2025-2036 innebærer at den nasjonale forsvarsevnen skal styrkes, og at nye satsninger skal gjennomføres. Forsvarssektoren står overfor store oppgaver, hvor vi blant annet skal utbedre kritiske mangler, øke antall vernepliktige, øke satsningen på det maritime, mer kampkraft til Hæren, styrke Heimevernet og øke satsningen på luftvern.

Forsvarsbygg har seriøsitetsskrav i kontraktene våre, som er basert på de anbefalte kravene fra DFØ, Fellesforbundet, Byggenæringens landsforening og Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon i Norge. Etter innføringen av åpenhetsloven i 2022, benytter vi også siste versjon av kontraktvilkår om aktsomhetsvurderinger og rapportering om risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden. Det stilles blant annet krav til at lønns- og arbeidsvilkår for alle arbeidstakere skal være i henhold til landsdekkende tariff for den aktuelle bransje. Avvik kan kun være til fordel for arbeidstakeren. Videre stilles det krav til maksimalt to ledd underentreprenører, bruk av faste ansatte, faglærte håndverkere og lærlinger, medlemskap i StartBANK, innlevering av skattefullmakt, og rapportering til Brukerdialog Utland for hele kontraktkjeden der det er relevant. Leverandøren er forpliktet til å dokumentere at kravene er innfridd, og skal kunne fremlegge dokumentasjonen på forespørsel. Kontraktkravene gir Forsvarsbygg muligheten til å kontrollere at regelverket etterleves, og sanksjonere ved avvik. Dette betyr blant annet å kontrollere rett utbetaling av lønn til arbeidstakerne, forsvarlige arbeidstidsordninger, innbetaling av skatter og avgifter og bruk av kvalifiserte arbeidstakere med relevant opplæring.

" Vi jobber hver dag for å sikre at våre anskaffelser benyttes som et strategisk virkemiddel for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og samfunnshensyn. "

Marit Kristiansen
avdelingsdirektør

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Forsvarsbygg

Adresse hovedkontor

Grev Wedels plass 5, 0151 Oslo

Antall ansatte

2 184

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Grethe Tenden - fagleder etisk handel. Tlf: 95491435

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

grethe.tenden@forsvarsbygg.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Forsvarsbygg er Norges største offentlige eiendomsaktør. Vi utvikler, bygger, drifter og avhender eiendom for forsvarssektoren. I tillegg tilbyr vi ekspertkompetanse til andre deler av offentlig sektor innenfor sikring av bygg, kulturminnevern og avhending. Eiendomsporteføljen vi forvalter, inneholder mange av de mest særegne og krevende bygg i landet: fra de 15 festningene som er tilgjengelige for allmenheten, til militærleirer, skyte- og øvingsfelt og flystasjoner for Forsvaret. Vi er til stede der Forsvaret er, i 297 av landets 356 kommuner. Vi har hovedkontor i Oslo med lokasjoner over hele landet, deriblant Hamar, Harstad, Bergen, Stavanger og Trondheim.

Det er Forsvarsdepartementet som eier eiendommene i forsvarssektoren, og beslutter hvordan disse skal benyttes og utvikles. Forsvarsbygg har ansvaret for å utvikle, bygge, vedlikeholde og drifte EBA som forsvarssektoren betaler leie for. Forsvaret er leietaker og bruker, og prioriterer og stiller krav utfra sine behov.

Vårt samfunnsoppdrag:

Forsvarsbygg bygger forsvarsevne hver dag. Vi bidrar til kampkraft og bærekraft i forsvarssektoren, ved at Forsvaret har eiendom, bygg og anlegg (EBA) tilpasset sine behov. Vi velger kostnadseffektive løsninger innenfor alle deler av virksomheten vår, slik at ressurser frigjøres til å styrke Forsvarets kjernevirksomhet. Rådgivning innen sikring av bygg, kulturminnevern og avhending er også viktige bidrag til å frigjøre midler for å styrke Forsvarets operative evne. Forsvarsbyggs aktiviteter har ringvirkninger for innbyggere i hele Norge, både i og utenfor Forsvaret.

Vår organisering:

Forsvarsbygg er inndelt i fire avdelinger, hvorav én ivaretar ansvaret for anskaffelser. Avdeling anskaffelser inngår kontrakter og rammeavtaler til utvikling, drift og vedlikehold av EBA. Avdelingen ivaretar også fagansvaret for seriositet, miljø og etisk handel i leverandørkjeden. De øvrige avdelingene har ansvaret for henholdsvis fremskaffelse av ny EBA, drift og vedlikehold av eksisterende EBA, og støttetjenester. Støttetjenestene inkluderer miljørådgivning, herunder fagområdene bærekraft, naturforvaltning, grunn- og vannforurensning og støy og vibrasjon.

Lær mer om Forsvarsbygg på nettsidene våre: www.forsvarsbygg.no.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

11 200 000 000

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

1 050

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

65

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Videreutvikle Forsvarsbygg sine interne rutiner for bruk av krav og kriterier knyttet til etisk handel i risikoanskaffelser.

Status: Gjennomført

2

Mål: Strategisk oppfølging: samarbeide mer med våre entreprenører om å kartlegge minst to produkter som bærer større risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter i leverandørkjeden.

Status: Pågående. Produktene er valgt ut og kartleggingen av produktene er godt i gang.

3

Mål: Fortsette å etablere nyttige samarbeid med andre byggherrer/oppdragsgivere om seriøse aktører i bransjen

Status: Pågående

4

Mål: Kompetanseheving både internt og eksternt

Status: Gjennomført, men vil fortsatt være et fokusområde fremover.

5

Mål: Gjennomføre workshop med ledelsen i Forsvarsbygg for å skape bevissthet rundt dilemmaer som kan oppstå knyttet til etisk handel

Status: Gjennomført

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Forsvarsbygg skal fortsette kartlegging fra 2024 av leverandørkjedene til to produkter ned til hvor råvarene kommer fra.

2

Forsvarsbygg skal implementere de reviderte kontraktkravene som er utarbeidet etisk handel fra DFØ

3

Forsvarsbygg skal fortsette å jobbe systematisk for å heve kompetansen både internt i Forsvarsbygg, samt eksternt. Vi holder flere bærekraftskurs for forsvarsektoren med mål om å heve kompetansen.

4

Forsvarsbygg skal øke fokuset på bærekraft i planleggingsfasen og viktigheten av god dialog med markedet.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørenes aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

Vi skal utvikle en informasjonsside som tar for seg Forsvarsbygg sitt samfunnsansvar, herunder etisk handel. Informasjonssiden blir tilgjengelig på Forsvarsbygg.no

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Anskaffelsesstrategien for 2024 ble utviklet av ledergruppen i avdeling anskaffelser og er vedtatt av Forsvarsbyggs ledelse.

Et av satsningsområdene i strategien er "Anskaffelser skal ivareta klima, miljø og samfunn i hele verdikjeden". Forsvarsbygg ønsker å oppnå dette gjennom å vurdere bærekraft på lik linje med tid, kost og kvalitet, samt benytte kvalifikasjonskrav, tildelingskriterier og/eller kontraktskrav som fremmer bærekraft.

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger (risikovurderinger) i anskaffelser er organisert i avdeling Anskaffelser (ANS), med hovedansvaret i seksjonen Samfunnsansvar og etterlevelse (ANS-SET).

Vi har nå omorganisert oss til det bedre, slik at vi skal ivareta både tilrettelegging for realisering av gevinster og for ivaretagelse av samfunnsansvar og bærekraft. Forsvarsbygg har en fagleder for etisk handel og en fagleder for miljø som skal ivareta Forsvarsbyggs operasjonelle risikoområder som offentlig byggherre og eiendomsaktør. Alle faglederne rapporterer direkte til nivå 3 (seksjonsleder), som igjen rapporterer til nivå 2 (avdelingsdirektør i Forsvarsbyggs ledergruppe).

Vi risikovurderer anskaffelsene våre og lager en oppfølgingsplan basert på anskaffelsesverdi og risikoen knyttet til produktene som skal anskaffes.

Vi har også utarbeidet et verktøy som alle anskaffelsesrådgiverne skal gjennom for å vurdere behovet for bærekraftige tilpassinger.

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

I Forsvarsbygg er det fagleder for etisk handel som har hovedansvaret og som skal følge opp leverandørene. Anskaffelsesrådgivere blir oppfordret til å delta på kurs og opplæring innenfor anskaffelsesfaglige temaer, eks. inntakskontroll, entrepriserett og SOA bærekraftkurs.

1.C Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

I etatens tildelingsbrev fra departementet for 2024 står det ikke noe konkret om hvordan Forsvarsbygg skal jobbe med ivaretagelse av menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i leverandørkjedene utenfor Norge, men Forsvarsbygg har selv satt dette i fokus og jobber videre tematikken. I tildelingsbrevet ble det gitt i oppdrag å sørge for rutiner for å ivareta krav til lønns- og arbeidsvilkår fra utlysning og kontrakt til kontraktsoppfølging og kontroll. I tillegg skal Forsvarsbygg evne å forebygge, avdekke og korrigere vesentlige avvik.

I miljøstrategien er det valgt ut 3 fokusområder som Forsvarsbygg mener er spesielt viktig for oss. 1 - Redusere klimaavtrykket, 2- Minimere miljøpåvirkning, 3 - Ta samfunnsansvar.

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

Forventninger og krav til leverandørene kommuniseres både i markedsdialog, og i anbudskonkurranser. Gjennom leverandørdialog søker vi å identifisere de mest bærekraftige løsningene som markedet kan tilby. Forsvarsbyggs konkurransegrunnlag krever egenrapportering på etiske, miljømessige og sosiale forhold, herunder lønns- og arbeidsvilkår for mannskap i prosjektene våre, og om eventuelle tidligere straffbare forhold.

Der Forsvarsbygg anser det som en vesentlig risiko for enten miljø eller etisk handel vil dette gjøres tydelig i en anbudskonkurranse, og kommunisert tydelig ved tildeling at det vil medføre en oppfølging klima & miljø og/eller etisk handel.

1.D.2 Hvordan jobbes det med å ivareta prinsipperklæringen?

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Mange av Forsvarsbyggs leverandører er omfattet av åpenhetsloven som ble innført i 2022. Som offentlig etat og byggherre, er Forsvarsbygg først og fremst en interessent som søker å bruke handlingsrommet i den nye loven til å påvirke samfunnsutviklingen i det markedet vi opererer i. Det betyr at vi etterspør innsyn i leverandørenes aktsomhetsvurderinger, og aktivt følge opp eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden. I løpet av 2023 erfarte vi at det var relativt lav modenhet i markedet og fokuset ble derfor veiledning. I 2024 har vi i større grad fulgt opp redegjørelsene som er publisert og risikovurderingene som er utført, og erfart at det er flere som begynner å få dette litt mer på plass. Vi har sett flere eksempler hvor det rapporteres om vesentlig risiko for negative konsekvenser, istedenfor å rapportere at alt er i orden.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, dyr, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, dyr, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

2.A.1 Risikokartlegging

Det skal utarbeides kontraktsstrategi for alle anskaffelser over kr. 100 000 ekskl. mva. Strategien utarbeides og godkjennes før kunngjøring av anskaffelsen. For å sikre at etisk handel blir ivaretatt i anskaffelser med risiko for brudd på menneskerettigheter har vi lagt inn lenke til et risikoverktøy i strategien som følges opp av fagleder. Basert på informasjonen som kommer inn i risikoverktøyet, gjøres det en vurdering om vi skal benytte kvalifikasjonskrav og/eller tildelingskriterier i tillegg til kontraktskrav. Høyrisikoområdene vi har valgt å fokusere ekstra på er: VVS, elektro, naturstein, solceller, tekstil, møbler og gaver/profileringsartikler.

For bygge- og anleggssoppdrag skal det også utarbeides en miljøoppfølgingsplan som tar for seg miljømål, og tilpassede miljøkrav innenfor miljøledelse, byggeplass og uteområder, energi, gjenvinning og avfall, helse- og miljøfarlige stoffer, materialkrav, og utslipp til vann, jord og luft.

2.A.2 Etske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	Anskaffelse innen VVS
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja, hvis anskaffelsesverdien er over en viss størrelse
Anvendt ved tildeling av kontrakt	
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

2

I hvilke type anskaffelser	Anskaffelse innen elektro
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja, hvis anskaffelsesverdien er over en viss størrelse
Anvendt ved tildeling av kontrakt	
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	Anskaffelse innen solceller
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja, hvis anskaffelsesverdien er over en viss størrelse
Anvendt ved tildeling av kontrakt	
Anvendt som kontraktsvilkår	ja

4

I hvilke type anskaffelser	Anskaffelse innen tekstil
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja, hvis anskaffelsesverdien er over en viss størrelse
Anvendt ved tildeling av kontrakt	
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

5

I hvilke type anskaffelser	Anskaffelse innen møbler
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja, hvis anskaffelsesverdien er over en viss størrelse
Anvendt ved tildeling av kontrakt	
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

I hvilke type anskaffelser	Anskaffelser innen profileringsartikler
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja, avhengig av hva som skal anskaffes
Anvendt ved tildeling av kontrakt	
Anvendt som kontraktsvilkår	

Våre etiske og sosiale krav ligger som standard i alle maler for konkurransegrunnlag. I slutten av 2024 tok vi i bruk nye kvalifikasjonskrav som i større grad fokuserer på aktsomhetsvurderinger og kartlegging av enkelte leverandørkjeder.

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i leverandørkjeder	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelses Korrupsjon	Globalt

Fare for arbeidslivskriminalitet og sosial dumping	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Diskriminering Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold	Norge
Skatte- og avgiftskriminalitet hos leverandørene	Lønn	Norge

Vi vurderer risikoen for negativ påvirkning/skade løpende i alle anskaffelser, og prioriterer den mest alvorlige risikoen først. Dette gjelder både for leverandørkjedene og arbeid som skjer på våre byggeplasser.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, dyr, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

	Risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i leverandørkjeder
Overordnet mål :	Forsvarsbygg skal kontinuerlig arbeide med å ivareta menneske- og arbeidstakerrettigheter i de globale leverandørkjedene.
Status :	Forsvarsbygg støtter seg på DFØ sin høyrisikoliste og dermed ser at mange av våre vareanskaffelser bærer høy risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i leverandørkjedene. Vi benytter oss av i hovedsak av kontraktskrav, men der vi ser at anskaffelsesverdien er over en viss størrelse vil vi også ta i bruk kvalifikasjonskrav.
Mål i rapporteringsåret :	Vi har utviklet et risikoverktøy som alle anskaffelsene skal gjennom, for å sikre at vi får fulgt opp anskaffelsene som bærer høyere risiko og der vi har størst påvirkningsmulighet. Vi bidrar med å øke fokuset og kompetanse i bransjen, da vi ser et generelt behov for dette i bygg- og anleggsbransjen.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Forsvarsbygg er ikke kjent med at det er avdekket noen brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i leverandørkjedene til våre leverandører. Vi samarbeider med våre leverandører for å få på plass gode rutiner og systemer for å avdekke eventuelle bruddleverandørkjedene.

Ved mistanke eller faktiske brudd vil vi sammen med leverandøren planlegge og iverksette tiltak for å rette opp.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Per nå har vi ikke iverksatt noen spesifikke tiltak, da vi ikke er kjent med noen brudd. Dette er noe vi kommer til å jobber mer med i 2024. Vi ønsker å vite mer om produktene og leverandørkjedene vi benytter.

	Fare for arbeidslivskriminalitet og sosial dumping
Overordnet mål :	Ingen arbeidstakere skal utsettes for fare i bygge- og anleggsarbeid.
Status :	Kontinuerlig oppfølging av nye og eksisterende leverandører.
Mål i rapporteringsåret :	Forsvarsbygg ivaretar byggherreansvaret gjennom bestemmelser om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som er tilpasset risikoen i det enkelte prosjekt.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Forsvarsbygg har vektlagt opplæring og kontraktsoppfølging som et tiltak for å sikre forsvarlig forvaltning og etisk, sosial og grønn handel. Alle som utfører arbeid på forsvarsbyggs bygge- og anleggsplasser skal kunne fremlegge gyldig HMS-kort, og er registrert i oversiktslister. Som del av inntakskontrollen, stilles det krav til forhåndsgodkjenning av bruk av underentreprenører og innleie i bygge- og anleggsprosjektene våre. (forhåndsgodkjenning innebærer en kontroll av lønns- og arbeidsvilkår)

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Fortsette oppfølgingen.

Overordnet vurderer anskaffelseseksjonen at arbeidet med forebygging av arbeidslivskriminalitet i bygge- og anleggsprosjekter har gjennomgått en vesentlig forbedring. Det avdekkes fremdeles avvik regelmessig, men prosjektene er i større grad bevisst risikoen, og det ser ut til at opplæring og bistand har gitt resultater. I 2024 rullet vi ut HMSREG til hele Forsvarsbygg, og dette har vist å gi et løft for seriositetsarbeid. Vi har i mye større grad muligheten til å følge opp kontraktskravene våre og muligheten til å rette når hendelser dukker opp på prosjektene våre.

	Skatte- og avgiftskriminalitet hos leverandørene
Overordnet mål :	Forsvarsbygg skal drive oppfølging og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i leverandørkjeden.
Status :	Kontinuerlig oppfølging av nye og eksisterende leverandører.
Mål i rapporteringsåret :	Bruke kontraktsoppfølging som et virkemiddel for å sikre forsvarlig forvaltning og etisk, sosial og grønn handel.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Forsvarsbygg har et samarbeid med bla. skatteetaten, og et systematisk samarbeid med andre oppdragsgivere for å fremme seriøse virksomheter, og vi har tatt i bruk HMSREG for å optimalisere kontrollen av virksomheter på våre bygg- og anleggsplasser.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

HMS-kort og oversiktslister kontrolleres regelmessig i samarbeid med Skatteetaten. Avvikene som avdekkes gjelder i hovedsak manglende skattefullmakt til Forsvarsbygg fra nye entreprenører. Noen avvik gjelder også arbeidstakere som ikke er registrert som ansatt hos oppgitt arbeidsgiver i oversiktsliste.

Et av tiltakene Forsvarsbygg har tatt i bruk er HMSREG og vi jobber med å få inn flere av prosjektene våre inn i systemet. Egenrapporteringsskjema som leverandøren skal fylle ut før oppstart på byggeplass er lagt inn i HMSREG, og skal kontrolleres før leverandøren godkjennes i HMSREG. Opplysningene i egenrapporteringsskjemaer omhandler konkrete opplysninger om lønns- og arbeidsvilkår hos den enkelte leverandør, og utgjør en del av risikovurderingen som ligger til grunn for videre oppfølging og kontroll. Egenrapporteringsskjemaer for alle leverandører (også underleverandører) er innlevert, kontrollert og deretter godkjent for alle prosjektene som ligger inne i HMSREG

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Miljøoppfølgingsplaner (MOP) er en del av kontrakter med leverandører til Forsvarsbygg. MOP tar hensyn til Forsvarsbyggs miljøpåvirkning som byggherre og EBA-aktør. MOP stiller krav til å forebygge og redusere negativ miljøpåvirkning ved utbygging. Blant annet krav til massehåndtering og håndtering av fremmede arter samt bevaring av natur, miljø og kulturminner. I funksjonsbeskrivelsene for bygg er det også krav til materialvalg.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

MOP stiller også krav til klimagassregnskap ved alternativsvurderinger og for materialvalg. Bruk av produkter med lavt klimafotavtrykk (EPD), dvs. betong, stål og mineralull, og valg av naturlige kuldemedier.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Forsvarsbygg har tilpasset innkjøpspraksisen ved å opprette enheter dedikert til forvaltning og oppfølging av kontrakter og avtaler. Vi har fortsatt arbeidet fra 2022, hvor Forsvarsbygg forsetter å arbeide systematisk med å øke andelen grønne og innovative anskaffelser. En av målsetningene har vært økt bruk av tildelingskriterier på miljø i anskaffelsene våre. Vi har også prioritert å finne hensiktsmessige måter å tildele rammeavtaler basert på miljøvennlig transport av varer og tjenester. Forsvarsbygg har fortsette arbeidet med å øke bruken av miljø som tildelingskriterium i 2024.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Forsvarsbygg stiller krav til sertifisering i henhold til ISO 14001, Miljøfyrtårn og EMAS for leverandører. Forsvarsbygg stiller også krav til at miljømerkede produkter skal velges.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Forsvarsbygg stiller krav til organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjoner nr. 87 og 98): Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt. Dersom disse rettigheter er begrenset eller under utvikling, skal totalentreprenøren medvirke til at de ansatte får møte ledelsen for å diskutere lønns- og arbeidsvilkår uten at dette får negative konsekvenser for arbeiderne.

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Forsvarsbyggs kontrakter forplikter leverandørene til å arbeide for å forhindre korrupsjon i sin virksomhet. Leverandørene må kunne vise til at de har iverksatt tiltak eller har systemer som skal forebygge korrupsjon og påvirkningshandel. Dette kan være etablering av internkontroll, utarbeidelse av etiske retningslinjer, opprettelse av varslingskanal og lignende, og som minimum går ut på å forebygge korrupsjon og påvirkningshandel. Forsvarssektoren har i en årrekke hatt fokus på risikoen for korrupsjon i egne etater. Risikoen adresseres jevnlig i holdningskampanjer, og er tema for interne kontroller og revisjoner.

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

A woman with curly hair, wearing a maroon dress, is looking at several yellow sticky notes attached to a wall in a modern office setting. The background shows a window with a view of a building and some structural elements of the office.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis.

Ansvar for å overvåke effekten av tiltak som er iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade og negativ påvirkning ligger hos alle som er involvert i en anskaffelse, både merkantile og fagtekniske funksjoner. En stor andel av det som anskaffes er bygge- og anleggstjenester og Forsvarsbygg stiller krav i konkurransegrunnlagene som skal redusere virksomhetens risiko for skade og negativ påvirkning, både på mennesker, samfunn og miljø. Etter kontraktsinngåelsen er det prosjektleder som har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av kravene som er stilt i kontrakt, og for å påse at tiltak iverksettes for å rette opp påvist skade eller negativ påvirkning. Dette gjøres i tett samarbeid med fagressursene innenfor bærekraft.

4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

Forsvarsbygg fører ikke en samlet oversikt over all oppfølging av leverandører innenfor alle temaer knyttet til bærekraft. Oppfølging av krav knyttet til bærekraft er en integrert del av kontraktsoppfølgingen, og pågår regelmessig. Når det gjelder etiske og sosiale krav, anslår Forsvarsbygg å ha fulgt opp 5 prosjekter i 2024. Det betyr at 10 avtaler har vært gjenstand for oppfølging/pågående oppfølging av etisk handel. 7 ble avsluttet i 2024 og 3 går videre inn i 2025. Vi har også startet oppfølging av 3 rammeavtaler.

Når det kommer til seriøsitet i bygge- og anleggsoppdrag har Forsvarsbygg gjennomført 12 kontroller som har gått i dybden på forhold som gjelder lønns- og arbeidsvilkår. Hver av kontrollene har omfattet hele leverandørkjeden i kontrakten, opptil 20 entreprenører per kontroll. Videre har Forsvarsbygg også kontrollert skatte- og avgiftsrestanser hvor ca. 150 leverandører har blitt fulgt opp.

Forsvarsbygg følger også regelmessig opp at krav til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) er ivaretatt på våre bygge- og anleggsplasser, og denne oppfølgingen skal gjøres på alle prosjekt.

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

1

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	
Hvor i leverandørkjeden?	
Tiltak iverksatt for å rette avvik	
Status	

A man with short dark hair and glasses, wearing a light blue button-down shirt, is looking down at a tablet computer. He is in a warehouse or office environment with high ceilings, blue metal shelving units, and cardboard boxes. The background is slightly blurred, showing more of the warehouse structure and lighting. The man is the central focus of the image, and his expression is one of concentration.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomhetens aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Forsvarsbygg kommuniserer våre forventninger og krav offentlig gjennom både markedsdialog, leverandørkonferanser og i anbudskonkurranser. Gjennom leverandørdialog søker vi å identifisere de mest bærekraftige løsningene som markedet kan tilby. Forsvarsbyggs konkurransegrunnlag krever egenrapportering på etiske, miljømessige og sosiale forhold, herunder lønns- og arbeidsvilkår for mannskap i prosjektene våre, og om eventuelle tidligere straffbare forhold. Egenrapporteringen følges opp gjennom dialog med leverandørene, og også gjennom kontroll både på byggeplass og av dokumentasjon. Forsvarsbygg har en landsdekkende samarbeidsavtale med Skatteetaten, der formålet er å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet, og ivareta anstendige arbeidsforhold.

Vi kommuniserer også offentlig gjennom deltakelse i forskjellige arbeidsgrupper og seminarer/webinarer.

I slutten av 2024 startet Forsvarsbygg med å utarbeide en dobbeltvesentlighetsanalyse etter CSRD metodikken. Denne vil publiseres offentlig tilgjengelig i løpet av starten av 2025.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Miljø i anskaffelsespraksis:

Forsvarsbygg skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger. Anskaffelsene skal aktivt understøtte Forsvarsbyggs gjeldende miljøstrategi.

Seriøsitet og menneskerettigheter:

Krav i kontraktene skal følges opp og sanksjoneres som del av den ordinære kontraktsoppfølgingen. Dersom det avdekkes brudd på krav i kontrakt eller regelverk, er et viktig virkemiddel å tilbakeholde utbetaling av faktura frem til forholdene er rettet. Forsvarsbygg skal ha et effektivt system oppfølging og rapportering av aktuelle leverandører slik at leverandører som ikke oppfyller Forsvarsbyggs krav ikke blir tildelt nye kontrakter.

Rive- og ryddeprosjekt:

Mange av eigedomane vi avhendar har vora nytta til tung militær aktivitet. Ein del av eigedomane er forureina og øydelagt. Vi miljøkartlegger og ryddar mange av disse før dei leggast ut for salg. Vi har òg stor kunnskap og erfaring med korleis natur kan restaurerast etter bruk. Les mer her: <https://forsvarsbygg.no/no/miljo/rive-og-ryddeprosjekt/>

Miljø i skyte- og øvingsfelt:

Vi har ansvaret for miljøforvaltninga av skyte- og øvingsfelta til Forsvaret på land. Skyte- og øvingsfelta er spredt over heile landet, fra nord til sør og fra kyst til høystfjell. Oppryddinga i Hjerkinnskytefelt er den største naturrestaureringa i Norgeshistoria. Les mer her: <https://forsvarsbygg.no/no/miljo/miljo-i-skyte-og-ovingsfelt/>

Miljø i bygg:

Vi jobber kontinuerlig med å redusere ressursbruken til sektoren, bruken av energi og utslipp av klimagasser. Les mer her: <https://forsvarsbygg.no/no/miljo/miljo-i-bygg/>

Kriseberedskapsplaner:

Forsvarsbygg har kriseberedskapsplaner både på overordnet nivå, på avdelingsnivå og på regionsnivå. Planene er utsatt offentlighet etter offentleglova § 5.

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Forsvarsbygg ønsker at ansatte og leverandører skal varsle om handlinger som potensielt bryter med etiske retningslinjer for forsvarssektoren og/eller statstjenesten. Ledere skal støtte opp om de som varsler, og plikter å følge opp forhold som rapporteres. Informasjon om hvor leverandører kan varsle er gitt på våre nettsider: <https://forsvarsbygg.no/no/om-oss/samfunnsoppdraget/etikk-og-varsling-i-forsvarsbygg/>.

Vi henger også ut varslingsplakater på våre byggeplasser hvor eventuelle varslene går direkte til Fair play bygg.

Forsvarsdepartementet tar også imot varsel om kritikkverdige forhold som gjelder Forsvarsdepartementet og/eller underliggende etater. Eksterne (leverandører, publikum, mv.) kan også gi informasjon om kritikkverdige forhold til Forsvarsdepartementet. Dette kan gjelde misligheter som korrupsjon, brudd på anbudsregler, misbruk av tilskuddsmidler, brudd på arbeidsmiljøloven i byggetjenester, osv. Varsling kan gjøres til Forsvarsdepartementets elektroniske varslingskanal. Denne løsningen gir mulighet for å varsle anonymt, eller med navn og kontaktdetaljer.

Retningslinjer for varsling i forsvarssektoren slår fast at følgende prinsipper skal legges til grunn for forsvarlig behandling av varsler i forsvarssektoren:

- alle henvendelser, også anonyme, skal tas alvorlig og vurderes
- alle henvendelser skal behandles innen rimelig tid
- kontradiksjon (rett til å imøtegå påstander som rettes mot en)
- konfidensialitet
- ivaretagelse av varsler og den det varsles om (gjengjeldelse ikke skal forekomme)
- den det varsles om er «uskyldig» inntil det motsatte er bevist
- undersøkelser for å identifisere anonyme varslere skal ikke forekomme
- varslingsmuligheten skal ikke benyttes for generelle klagesaker

Les mer om varsling i forsvarssektoren her: <https://www.regjeringen.no/no/tema/forsvar/militart-personell/innsikt/varslingskanal---etikk/id2353944/>

Kontaktinformasjon:

Forsvarsbygg

Grethe Tenden - fagleder etisk handel. Tlf: 95491435

grethe.tenden@forsvarsbygg.no